

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

kan spores en stærkt stigende interesse og forståelse for kunstens betydning.

Udbygningen af biblioteker og museer vidner om øget litteraturlæsning og interesse for billedkunsten, og oprettelsen i 1956 af statens kunsthåndværksskole og oprettelsen af et behov hos vide kredse af befolkningen for at få billedkunsten ud i hverdagslivet. På samme måde bærer gennemførelsen af landsdelsorkesterloven af 1961 og teaterloven af 1963 vidnesbyrd om befolkningens trang til at møde den levende musik og til at opleve den sceniske kunst i dens forskellige former.

Det vil også være på sin plads i denne forbindelse at pege på den overordentlige betydning, som radio og fjernsyn har og har haft for denne voksende interesse for og forståelse af kunstens betydning i alle dens forgreninger.

Alt i alt føler jeg det berettiget at fastslå, at det er et fremherskende træk i de senere års samfundsudvikling, at der er en voksende forståelse af, at samspillet mellem et lands skabende kræfter inden for erhvervsliv, videnskabelig forskning og kunst er af afgørende betydning for landets hele politiske, økonomiske, sociale og kulturelle udvikling, og at omfanget og kvaliteten af et lands kunstneriske frembringelser indgår som et meget væsentligt led i den almene vurdering af landets placering som nation.

Derfor må den kunstneriske produktion sikres gennem en bedring af vilkårene for kunstskabelsen, hvilket indebærer, at man, når det er fornødent, må støtte den skabende kunstner.

Og det er fornødent.

De senere års forøgede støtte til kunst- og kulturlivet har i væsentlig grad rettet sig mod en forbedring af befolkningens muligheder for at få del i de kulturelle goder og har kun i begrænset omfang givet sig udslag i en forøget offentlig indsats direkte til fordel for den skabende kunst.

Vel er de faste finanslovsydelse til skabende kunstnere i de sidste år forhøjet noget, og der er direkte eller indirekte ad lovgivningsvej sikret forfattere, komponister og bildende kunstnere visse indtægter i forbindelse med deres kunstneriske produktion — alt sammen udtryk for, at det offentlige vedstår sin forpligtelse over for disse kunstnere. Men som påvist i de ind-

ledende bemærkninger til lovforslaget er støtten beskeden og kan ikke afbøde den forringelse i henseende til levevilkår, som samfundets stigende velstandsniveau efterhånden har betydet for kunstnerstanden sammenlignet med andre samfundsgrupper.

Meget få kunstnere kan leve tåleligt af deres kunst alene, og mange tvinges til at sikre deres materielle tilværelse uden for deres fag. Deres kunstneriske aktivitet hæmmes derved, og produktionen stagnerer og lider tilbageslag.

Vi har efterhånden herhjemme erkendt, at den videnskabelige forskning må støttes over en bred front, hvis fremskridt selv på enkeltstående områder skal opnås. Inspirationen til de større videnskabelige landvindinger fremstår oftest på baggrund af en almen forskning på et højt niveau.

Tilsvarende beforder i kunstens verden et bredt, frodigt kunstliv de enkeltstående kunstneriske frembringelser af karat, så sandt som en rig og frodig underskov betinger de ædle træers vækst.

Af hensyn til os selv og vor tilværelse som mennesker i teknikkens tidsalder i et samfund, som vi ønsker skal bestå som kultursamfund, har vi brug for kunsten.

På denne baggrund fremsættes da forslaget om foranstaltninger til gavn for dansk kunst og danske skabende kunstnere.

I enkeltheder går forslaget kort ud på støtte til skabende kunstnere gennem ydelser af et antal 3-årige stipendier af passende størrelse til unge talentfulde kunstnere, så uomtvistelige talenter kan udvikles og modnes under relativt gunstige betingelser.

Til mere modne kunstnere skal kunne ydes engangsstipendier af variabel størrelse efter konkret behov.

Endvidere skal supplerende støtteordninger kunne anvendes til produktionsfremmende foranstaltninger efter konkret afvejelse i det enkelte tilfælde.

Endelig foreslås der adgang til efter de hidtidige principielle linjer at yde støtte til efterladte efter skabende kunstnere.

Uden for fondets område ligger de faste, livsvarige finanslovsydelse til skabende kunstnere, som skønnes fortsat at burde være underlagt folketingets beslutning, men hvis antal og størrelse i konsekvens af nærværende lovforslags hensigt bør søges forhøjet.